

Prästvigningmässa

Uppsala domkyrka 3 februari 2022

Jak. 5:13-16, Joh. 5: 1-9

”Vill du bli frisk?” Om jag hade ställt den frågan till dig, Hannes, för två och en halv vecka sedan är jag övertygad om att du hade gett ett högt och tydligt ”ja” till svar. Du ville verkligen vara här i domkyrkan tillsammans med oss på den Andra söndagen efter Trettondedagen. Vi som visste varför du inte kunde vara med då led med dig och bad för dig, precis som episteltextern som vi nyss fick lyssna till uppmanar oss att göra. Nu ikväll får vi fröjda oss tillsammans och sjunga glädjepsalmer. Nu är det äntligen dags för det som några här i församlingen kallar för ”pappas prästfest” och jag tror att det kan innebära att det serveras tårta till kvällsmat efter gudstjänsten.

Under tiden som du har kryat på dig, Hannes, och dessutom hjälpt sjuka barn att tillfriskna, har jag passat på att fördjupa mig i ”Myter och mysterier”. Det är en podd som Hannes har tipsat mig om och som jag vet att flera av er redan följer.

En utgångspunkt som fungerar som en självklarhet i de här poddsamtalen är att underverk kan inträffa och att Jesus kan utföra dem. Guds verklighet är mycket större än det vi kan kartlägga med vårt mänskliga förnuft. Det som är våra naturlagar behöver inte alltid begränsa Guds aktiviteter. Det är befriande att ibland få sätta parentes omkring frågan ”Har detta verkligen hänt?” när man lyssnar till eller predikar om en biblisk berättelse om underverk som Jesus gjorde. Då får andra frågor chansen att träda i förgrunden. Ikväll är det frågan ”Vill du bli frisk?” som drar uppmärksamheten till sig.

Många bibelläsare och predikanter har fascinerats över att Jesus ställer den frågan till en långtidssjuk man som ligger vid en damm vars vattenflöden anses vara helande. Är inte svaret då ett självklart ”ja”? Och ändå får inte Jesus ett otvetydigt ”ja” som svar på sin fråga. I stället får han lyssna till en äkta klagovisa. Som så många av våra mänskliga klagovisor handlar den om att andra människor inte är som de borde vara eller att trygghetssystemen inte fungerar. ”Ingen hjälper mig” säger den sjuke mannen. ”Någon annan kommer hela tiden före i vårdkön.”

Jesus tillrättavisar inte mannen på något sätt. Han säger inte åt honom att sluta gnälla. I stället botar han honom. Mannen tar sig bädd och går ut ur kvällens evangelietext. Det står ingenting

om att han kom till tro på Jesus. Det står ingenting om att han sjöng glädjepsalmer och lovprisade Gud. Det står ingenting om att han tackade Jesus och anslöt sig till skaran av lärjungar. I stället berättas det några verser senare att han agerade på ett sätt som bidrog till att Jesus blev förföljd. Mannen talade inte med Jesus men han talade om honom på ett sätt som eldade på en uppflammande konflikt.

Den friske mannen sökte inte upp Jesus för att få veta mer om honom. Underverket som han har fått vara med om väckte inte hans nyfikenhet på vem Jesus är och det tycker jag gör den här texten extra spännande. Jesus bryr sig dock fortfarande om honom och hans välbefinnande. Han tar initiativ till ytterligare ett samtal med honom när han hittar honom i templet – så något kanske har hänt. ”Du har blivit frisk” säger han då till mannen. ”Synda inte mer, så att det inte händer dig något värre.” (Joh. 5: 14). Med den repliken vidgar Jesus perspektivet.

Jesus påminner oss alla om att vår hälsa inte endast kan definieras som frånvaron av kroppsliga sjukdomar. Vår hälsa hänger på ett ännu mer grundläggande sätt ihop med vår relation till honom. Vi kan vara kroppsligen sjuka men andligen friska – och tvärs om.

”Jesus Kristus är vår hälsa”. Så lyder den första strofen i en av våra nattvardspsalmer. Den texttrader anknyter till en tankegång som först utvecklades av Ignatius av Antiokia. Han beskrev nattvarden som ett läkemedel, odödlighetens läkemedel. När Kristus kommer till oss och blir en del av oss i mässan botas vi från syndens skadeverkningar. Vi helas från andliga sjukdomstillstånd.

Martin Luther plockar upp den bilden och utvecklar den ytterligare. Våra liv här på jorden beskriver han som en konvalescens – en period av tillfrisknande. Kyrkan kan liknas vid ett fältsjukhus – en provisorisk inrättning på ett slagfält. All utrustning finns inte på ett fältsjukhus och allt fungerar inte klockrent men här räddas liv.

Paradoxalt nog är vi alla både patienter och personal – samtidigt – på detta fältsjukhus. Ingen av oss är fullständigt frisk och alla har vi i uppgift att hjälpa varandra att tillfriskna.

Idag går du, Hannes, in i ett särskilt uppdrag på detta fältsjukhus när du vigs till präst. Prästlöftena och deras innebörd har uppmärksammats i media under de senaste dagarna. Ibland har prästens uppdrag då liknats vid läkarens. Precis som en läkare får också en präst ett slags yrkeslegitimation som vittnar om sakkunskap, förtroende och skyldigheter. Prästens uppdrag kan dessutom liknas vid andra uppgifter som också måste utföras på ett sjukhus. Likt sjuksköterskan har prästen ansvar för att dela ut medicinen, odödlighetens läkemedel. Precis som en kurator behöver också en präst kunna urskilja när klagovisor måste få sjungas och när den raka frågan ”Vill du bli frisk?” är på sin plats. Likt en sjukgymnast vid bassängkanten får också prästen hjälpa människor till vattnet – dopvattnet – så att de kan simma i det. Allt detta ryms i prästens uppdrag att leva så bland människor att prästen blir vittne om försoningens hemlighet.

När du, Hannes, ikväll äntligen får svara ”ja” på frågan om du vill åta dig detta uppdrag får du göra det i förvisning om att försoningens hemlighet gäller också dig. Ditt ”ja” är en glädjefylld höjdpunkt i ”pappas prästfest” eftersom det är förbundet med det välsignade löftet att Gud som har börjat ett gott verk i dig ska fullfölja det. Din hälsa – också som präst – har ytterst sett sin källa i relationen till Jesus Kristus och han överger dig inte. Han stannar hos dig precis som en vabbande förälder som hjälper sitt barn att tillfriskna. Han är överläkaren som varsamt handleder dig inte bara under pastorsadjunktsåret utan i hela din livslånga prästtjänst på kyrkans fältsjukhus.

Karin Johannesson, biskop i Uppsala stift